

Łódź, 13 czerwca 2024 r.

PNIK-I.4131.474.2024

Rada Gminy Kowiesy

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr II/15/24 Rady Gminy Kowiesy z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie zmian w statucie Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 7 czerwca 2024 r.

Uzasadnienie

Wątpliwości organu nadzoru budzi § 1 pkt 3 lit. a przedmiotowej uchwały, w której nowe brzmienie otrzymuje § 8 ust. 3 statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXXVII/181/2006 Rady Gminy Kowiesy z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie przekształcenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach w samorządową instytucję kultury (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2006 r. Nr 157, poz. 1264). Zgodnie z tą regulacją Dyrektor powołuje i odwołuje Wójt Gminy Kowiesy w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

W tym miejscu należy wskazać, że w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87) mamy do czynienia z kilkoma różnymi i wykluczającymi się wzajemnie trybami powoływania dyrektora instytucji kultury. Dyrektor może być:

- 1) powołany przez organizatora po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję (art. 15 ustawy),
- 2) wskazany w wyniku wyłonienia zarządcy (art. 15a ustawy),
- 3) wyłoniony w drodze konkursu (art. 16 ustawy).

W ocenie organu nadzoru pozostawienie organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego dowolności w wyborze zasad i trybu powołania dyrektora w istocie wypacza sens regulacji zawartej w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W judykaturze wskazuje się, że statut winien określać, czy kandydata na stanowisko dyrektora powołuje organizator oraz czy wyłania się go w drodze konkursu (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 lipca 2011 r., sygn. akt II SA/Sz 523/11, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 303/13). Wskazane w tym przepisie zagadnienia zostały przez ustawodawcę uznane nie tylko za niezbędne, ale także za przedmiotowo istotne dla wypełnienia funkcji, jaką ma pełnić statut. Brak konkretnych regulacji w zakresie sposobu powoływania dyrektora i pozostawienie tych zagadnień do rozstrzygnięcia organowi wykonawczemu, wykonującemu zadania organizatora instytucji kultury, pozostaje w opozycji do art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 oraz art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21). Również w najnowszym orzecznictwie sądów administracyjnych podkreślano, że tak skonstruowany zapis statutu istotnie narusza prawo (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 5 kwietnia 2024 r., sygn. akt II SA/Łd 143/24; wyrok WSA w Łodzi z dnia 26 kwietnia 2024 r., sygn. akt II SA/Łd 117/24).

W ocenie organu nadzoru możliwe jest odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawowych, jednakże to odesłanie musi konkretnie wskazywać który z przewidzianych w ustawie trybów został wybrany przez organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

(podpisano elektronicznie)

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kowiesy